

MILLIY RUH, BU — YENGILMAS KUCH

Nazimov Raxmatilla Normuradovich,

O'R QK Kichik mutaxassislar tayyorlash Markazi,

Qurollanish va otish sikli katta o'qituvchisi, Qurolli Kuchlar xizmatchisi.

*Milliy armiya va harbiyalarimiz xalqimizga qancha yaqin,
bir tanu bir jon bo'lsa, shuncha qudratli bo'ladi.*

Sh.M. Mirziyoyev,

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti.

Annotatsiya: Ushbu maqolada Vatanparvarlik tushunchasi, milliy ruh va milliy g'oya tushunchalari va ushbu tushunchalarni harbiy xizmatchilar qalbida ri milliy armiyamizning jangovar ruhini, yoshlarimizda mardlik va shijoat fazilatlarini yanada kuchaytirish haqida ma'lumotlar yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: milliy g'oya, milliy ruh, milliy o'zlik, jangovar qobiliyati, tafakkur.

VATANPARVARLIK TUSHUNCHASI

Vatan (*arabcha "vatan"- ona yurt*) kishilarning yashab turgan, ularning avlod va ajdodlari tug'ilib o'sgan joyi, hududi, ijtimoiy muhiti, mamlakati.

Vatan insonning ruhiyati, turmush tarzi, ongi va tafakkuri, o'tmishi, buguni va kelajagi mujassam bo'lgan tushunchadir.

Vatan oiladan, o'zi tug'ilib o'sgan go'shadan boshlanadi. Shuning uchun u yashab, nafas olib turgan xonadonga, ulg'ayib voyaga yetishishida muhtasham va qudratli makon bo'lgan ona zaminga mehr-muhabbat va sadoqat abadiy bo'lmog'i zarur. Har bir insonning Vatanga bo'lgan muhabbatni ona suti, ona allasi va ota-onasi mehri bilan uning vujudiga singib boradi.

Milliy g‘oya, milliy ruh, milliy o‘zlik, albatta, tarixga ob’ektiv munosabat orqali shakllanadi. Yoshlar o‘z ajdodlarining hayotini haqqoniy o‘rganishi kerak. Afsuski, boshimizdan kechirgan mustamlakachilik zamonlarida buning aksi qilindi. E’tibor bering, bir necha avlod Amir Temur shaxsini “qonxo‘r”, “bosqinchi” deb o‘qib katta bo‘ldi. Aslida shunday edimi? Bobomizning yaratuvchanlik qudrati, davlatchilikdagi islohotlari va nihoyat, o‘sha davrlarda SHarqda paydo bo‘lgan tamaddun haqida hech narsa deyilmadi. Albatta, bu kommunistik mafkura asorati edi. Ular bizni tariximizdan uzishmoqchi bo‘lishdi. SHukrki, buyuk bobomizning nomi istiqlol davrida tiklandi. Butun dunyo tan olgan sohibqironning hayoti va faoliyatini bugun farzandlarimiz to‘g‘ri o‘qib-o‘rganmoqda. Lekin bizning shonli kechmishimiz faqat Temur va temuriylar davridan iborat emas. Millatimiz o‘tmishi bir necha ming yilliklarga borib taqaladi. Demak, hali o‘qilmagan, farzandlarimizga uqtirishimiz zarur bo‘lgan sahifalar ko‘p.

Mudofaa tizimida inson omili hal qiluvchi rol o‘ynaydi. O‘z qasamyodiga sodiq, keng bilim va malakaga ega, aql-zakovatli, mard va azmu shijoatli harbiylar armiyaning qudratli kuchidir. G‘alabani ta’minlaydigan ham, shaxsiy tarkibni tarbiyalaydigan va o‘z ortidan ergashtiradigan ham harbiylardir.

Milliy ruhiyat — millatning his-tuyg‘ulari, maqsad – u intilishlari, dunyoqarashi, va ma’naviy ruhiy holati hamda kechinmalarini o‘zida mujassamlashtirgan tushunchadir. Milliy ruhiyat tarixiy shakllanib keladigan jarayon bo‘lib, u millat taraqqiyotida hayotbaxsh manba bo‘lib xizmat qiladi. Millat taraqqiyotida ma’naviy va moddiy omillar zarur va shartligi kabi Milliy ruhiyat ham muhim ahamiyatga ega.

Shu bois ham mustaqil davlatimizni taraqqiy qilgan davlatlar qatoriga olib chiqishda Milliy ruhiyatning tutgan o‘rni beqiyosdir. Milliy ruhiyatning o‘ziga xos xususiyatlarini bilish ayni vaqtida jamiyatda mavjud bo‘lgan qator muammolarni hal qilishga, millat ijtimoiy-siyosiy hayoti jarayonlarini o‘ziga xosligini aniqlash va ularga to‘g‘ri munosabatda bo‘lishga imkon yaratadi. Milliy ruhiyat barkamol bo‘lishida milliy tilning, milliy-tarixiy ongning, qaysidir darajada dinning ham ahamiyati katta bo‘ladi.

Milliy ruhiyat shu sababli ko‘p hollarda millat va jamiyat taraqqiyotida hal qiluvchi kuchga aylanib jamiyat holatini sifat jihatidan o‘ziga xos tarzda o‘zgartirish imkoniga ega bo‘ladi. o‘zbek xalqining milliy ruhiyati-yetuk. Milliy ruhiyat tarixning ko‘plab sinovlarni ortda qoldirib kelajak uchun, millat ravnaqi uchun muhim ahamiyat kasb etgan omil bo‘lib kelmoqda.

Moxiyatan umuminsoniyatga daxldor bo‘lsa-da, qadriyatlar va an'analar milliy shaklda namoyon bo‘ladi. O‘zida millatning ruhini ifodalaydi. Bu xususiyatlar qarashlarimizda, ayniqsa, yaqqolrok bo‘y ko‘rsatadi. Zamonlar almashinadi, tafakkur o‘zgaradi. Biroq har qanday holda ma’naviyat darajasi milliy ruhga ko‘ra belgilanadi.

Bugungi kunda halqimiz milliy ruhni saqlab qola bilgani hamda urf-odatlarning rang-barangligida katta miqyoslarga ko‘tarila olgani jihatidan jahondagi eng rivojlangan halqlar bilan ham bo‘ylasha oladi. O‘zbekiston Qaxramoni, xalq shoiri Erkin Voxidov nazmiy merosi bu jihatdan, ayniksa, alohida ahamiyatga ega.

Shoirning "O‘zbegim" qasidasi o‘sha murakkab va ziddiyatli zamonda beqiyos jasorat namunasi bo‘ldi. "Yoshlik devoni" orqali zamonamizga unutila boshlagan mumtoz aruzni olib kirdi, aruzga zamon ruhini bag‘ishladi. "Donishqishloq latifalari" timsolida millatga oyna tutdi. Bu oynada taraqqiyotga to‘siq bo‘layotgan illatlarni ro‘yrost ko‘rsatdi. Kompartiya g‘oyalarining jarchisiga aylangan she’riyatga milliy ruhni olib kirish yo‘lida munosib xizmat kildi.

Milliy ruh tushunchasining o‘ziga xos xususiyati shundan iboratki u asosan, O‘zbekiston xalqi ijtimoiy, hayot sohalari rivoji bilan, uning milliy-madaniy merosi, urf-odatlari, qadriyatlar, tili, madaniyati, tarixi, falsafasi, diniy ruhiyati bilan uzviy bog‘liq. Milliy ruh milliylikni, milliy rivojlanish xususiyatlarini e’tirof etadi va unga hurmat bilan qaraydi. Milliy g‘oya «sinfiylik», «partiyaviylik» tamoyillariga asoslanmaydi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, har qanday tahdid va xatarlarga munosib zarba berishga tayyor milliy armiyamiz — xalqimiz, mamlakatimizning ishonchli va mustahkam qalqonidir. Shuning uchun biz hozirgi kunda harbiy kadrlarning jangovar qobiliyati va tayyorgarligi bilan birga, vatanparvarlik tarbiyasiga jiddiy ahamiyat qaratishimiz zarur. Ya’ni, har bir askar va serjantda, ofitser va generalda, butun shaxsiy tarkibda milliy ruh va g‘urur kuchli bo‘lishi kerak.

Milliy ruh, bu — engilmas kuchir. Milliy ruh kuchli bo‘lsa, iroda, jangovar salohiyat ham yuqori bo‘ladi. Kelajakda harbiy bo‘lishni orzu qiladigan botir farzandlarimiz milliy ruhni, muqaddas Vatan taqdiri uchun mas’uliyat tuyg‘usini his qilishlari zarur. Ular bunday his-to‘yg‘uni Vatanimiz boy tarixidan, Amir Temur kabi buyuk ajdodlarimiz jasoratidan oladi. O‘z oilasi, mehribon ota-onasi hamda el-yurtimizning ishonchi, g‘amxo‘rliqi va e’tiboridan oladi. Yoshlarga hamisha o‘rnak va namuna bo‘lib kelayotgan chinakam fidoyi harbiylardan oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. “O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida axloqiy-ruhiy ta’minoti tizimini takomillashtirish masalalari” mavzusida forum materiallari, Toshkent shahri – 2020 yil 26-noyabr;
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Vatan himoyachilari kuni va O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining 27-yilligi munosabati bilan bayram tabrigi, Toshkent shahri – 2019 yil 14-yanvar.